

Urbaani ratas pyöräyttää designia kaduille

Teksti: Saara Vauramo
Kuva: iam design Oy

Design tavoittelee palveluiden ja tuotteiden helppokäyttöisyyttä. Se on suunnittelua kiinteässä yhteistyössä asiantuntijoiden ja käyttäjien kanssa. Helppokäyttöisyydellä, jos millä, on merkitystä kaupunkien viriketulvassa. Esteettömyyden estetiikka rullaa kaupungissa.

Pyöräilijä on kaupunkimuotoilija

Urbaani ratas WDC2012 pyöräilyhanke tuo muotoilua Lahden kaduille. Tärkein muotoilija on kuitenkin lahtelainen itse, sillä hankkeessa pyöräilijä on kaupunkimuotoilija. Käyttäjät, sunnuntaital joka sään pyöräilijät, ovat pyöräilyä koskevan kaupunkisuunnit-

telun parhaita asiantuntijoita.

Lahtelaiset haluavat kehittää kaupungin pyöräilyolosuhteita. Kesällä Pyöräilijöiden Lahti-verkkokyselyyn vastasi 260 kaupunkilaista. Pyöräilykaupunkina Lahti sai asukkailta yleisarvosanan "ihan ok", vaikka yksittäisiä kehittämisen paikkoja reilusti löydettiinkin.

Eräs eniten kielteistä palautet-

ta saanut yksityiskohta ovat korkeat katukiveykset, jotka haittaavat matkan tekoa etenkin keskustassa. Katusuunnittelua on mahdollista muuttaa pyöräily-ystävällisemmäksi varsin pienin kustannuksin. Se on ihan välttämätöntäkin Lahden tavoittellessa pyöräilyn määrän kaksinkertaistamista tämän hetken tilanteesta vuoteen 2017 mennessä. Käytännössä tavoite tarkoittaa, että noin 14 % kaupungin sisäisistä matkoista taitetaan tulevaisuudessa pyöräillen.

Designpyöräkatoksia ja kaupunkipyöriä?

Urbaani ratas tuottaa ideoita kau-

punkisuunnittelun tueksi sekä testaa hankkeen aikana uusia, vuorovaikutteisia osallistumisen välineitä. Muotoiluinstituutista valmistuneet muotoilijat **Isko Lappalainen** ja **Mikko Murtonen** (iam design Oy) suunnittelevat Lahden kaupungille designpyöräkatosta, jossa yhdistyvät kaksi Lahden kärkivahvuutta: ympäristö- ja muotoiluosaaminen. Pyöräkatoksen suunnittelussa muun muassa lahtelaisten läyttäjäkokeemukset ja palautteet hyödynnetään suunnittelun eri vaiheissa. Lisäksi ekotehokkaita materiaaleja, kuten jätemuoveja ja puuta, ja kierrätettäviä osia hyödynnetään lopullisessa tuotteessa. Muotoiluvuoden alussa valmistuu myös selvitys Lahteen parhaiten istuvasta kaupunkipyöräsovelluksesta Rambollin luotusamanaan.

Lahen D ruotii suunnitelmia

Käyttäjänäkökulman hahmottamiseksi Urbaani ratas -hanke hyödyntää Lahden tiede- ja yrityspuiston perustamaa Lahen D -tuotekehityspuoleja. Marraskuusta lähtien Lahen D -raatitilaiset ovat päässeet kommentoimaan designpyöräka-

toksen suunnittelun alkuvaiheen luonnoksia ja etenkin suunnittelulla haettavaa tunnelmaa. Käyttäjien halutaan arvioivan soveltuisiko Lahteen parhaiten mökki-tunnelmainen, hyvin urbaani vai ehkä sittenkin vahvaa ympäristökaupungin tarinaa viestivä pyöräkatos. Suunnittelu etenee kevättä kohti vauhdilla, sillä ensi kesänä on tarkoitus nähdä Lahden katukuvassa uudenlaisella suunnittelumallilla toteutettu pyöräkatos.

Liikennesuunnittelu peilaa arvomaailmaa

Uudenlainen pyöräilyn kehittäminen pohjaa arvomaailman muutokseen. Lahden kaupunginvaltuuston tänä keväänä hyväksymät Lahden kaupungin liikennepoliittiset linjaukset osoittavat selkeän tärkeysjärjestyksen kaupunkiympäristön liikennesuunnittelussa. Liikenteen ristiriitailanteissa kävely ja pyöräily sekä joukkoliikenne asetetaan linjausten mukaan henkilöautoliikenteen edelle. Liikkumisympäristön suunnittelun arvojärjestys on siis pyörähtänyt Lahdessa komeat 180 astetta pääläelleen vanhasta amerikkalaisen autokaupungin ihan-teesta.

